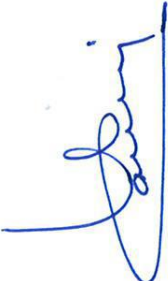

INFORME QUE EMET EL CAP DE SERVEI JURÍDIC DE PATRIMONI HISTÒRIC EN RELACIÓ A L'ESCRIT DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI OFICIAL DE DOCTORS I LLICENCIATS EN FILOSOFIA I LLETRES I CIÈNCIES DE LES ILLES BALEARS, DE 27 D'ABRIL DE 2016, SOBRE EXIGÈNCIA DE CERTIFICAT DE COL·LEGIACIÓ

En data 1 de juny de 2016 va tenir entrada al Registre General del Consell de Mallorca (núm. 15004) escrit de l'Il·lustre Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de les Illes Balears, adreçat al President del Consell, mitjançant el qual es sol·licità la col·laboració de l'administració *perquè promogui l'exigència del certificat de col·legiació o el certificat de no estar obligat, expedits en ambdós casos pel Col·legi Oficial de conformitat i amb fonament en els criteris i les normatives legals i estatutàries exposades.*

Aquest escrit fou traslladat al departament de Cultura, Patrimoni i Esports, segons consta amb segell registre interior núm. 2649, de 02/06/2016. I en data 11 de novembre des de la direcció insular de Patrimoni es sol·licità d'aquest cap de servei jurídic emissió d'informe per tal de donar contesta a dit escrit.

Entrant a analitzar el fons de l'assumpte, l'escrit presentat per l'Il·lustre Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de les Illes Balears demana que el Consell de Mallorca exigeixi un certificat de col·legiació o el certificat de no estar obligat, expedits en ambdós casos pel Col·legi Oficial:

I.- La regulació normativa dels Col·legis Professionals la trobam, en primer lloc, a la Constitució Espanyola (art. 36 i, indirectament, arts. 22, 139 i 149.1.apartats 18 i 30). L'entrada en vigor de la Constitució no va suposar la derogació de la llei 2/1974, de 13 de febrer, de Col·legis Professionals (BOE núm. 40, de 15/02/1974), si bé la mateixa ha sofert diferents modificacions per adaptar-la a les noves exigències constitucionals, (modificacions introduïdes per la llei 74/1978, de 26 de desembre, de normes reguladores dels Col·legis Professionals), com també per adaptar-la a la legislació europea, a través de la llei 7/1997, de 14 d'abril, de mesures liberalitzadores en matèria de sòl i col·legis professionals, i del reial decret llei 6/2000, de 23 de juny, de mesures urgents d'intensificació de la competència en mercats de béns i serveis.

Més recentment, d'altres modificacions de la llei 2/1974, de 13 de febrer han estat conseqüència de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior, i la seva transposició a la legislació espanyola mitjançant la llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (coneguda amb el nom de llei paraigües), i la llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (coneguda amb el nom de llei òmnibus).

II.- En el marc d'allò que preveu l'article 31.9 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, s'aprovà la llei 10/1998, de 14 de desembre, de col·legis professionals de les Illes Balears (BOIB núm. 69, de 19/12/2014). En posterioritat, es dictaren el

decret 32/2000, de 3 de març, pel qual s'aprova el reglament de col·legis professionals de les Illes Balears (BOIB núm. 32, de 14/03/2000), i l'ordre del conseller de presidència de 21 de març de 2000, per la qual es regulen l'organització i el funcionament del registre de col·legis professionals de les Illes Balears (BOIB núm. 86, de 13/07/2000).

III.- El Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de les Illes Balears, integrat en el *Consejo General de Colegios Oficiales de Doctores y Licenciados en Filosofía i Letras y en Ciencias de España*, fou inscrit al Registre de Col·legis Oficials de les Illes Balears el 4 de maig de 2000, i els seus estatuts, en la seva versió modificada, foren qualificats positivament mitjançant resolució de la consellera de Presidència i Esports (BOIB núm. 93, de 03/07/2004).

IV.- La sol·licitud presentada pel Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de les Illes Balears exposa, d'una banda, l'exigència de col·legiació obligatòria per a l'exercici de la professió d'arqueòleg per compte propi, i d'altra banda, la col·laboració del Consell de Mallorca perquè promogui l'exigència del certificat de col·legiació o el certificat de no estar obligat, expedits ambdós casos pel Col·legi Oficial.

Pel que fa a la primera de les qüestions plantejades, l'article 3.2 de la llei 2/1974, de 13 de febrer, de Col·legis Professionals estableix que *será requisito indispensable para el ejercicio de las profesiones hallarse incorporado al Colegio Profesional correspondiente cuando así lo establezca una ley estatal*.

I l'article 8 dels estatuts del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de les Illes Balears estableix que *l'exercici de qualsevol professió lliberal, derivada de les titulacions previstes en l'article 1, apartat 2 dels presents estatuts, requerirà la prèvia incorporació en aquest Col·legi en els termes que disposa l'article 3, apartat 2 de la llei 2/1974, de 13 de febrer i, si fa el cas, la comunicació establerta en l'article 3, apartat 3, de dita llei*.

Si bé no és objecte d'aquest informe determinar l'obligatorietat o no de col·legiació dels professionals de l'arqueologia per al lliure exercici i desenvolupament de la seva professió, pareix que la resposta hauria de ser afirmativa. Ara bé, això no vol dir que en l'exercici de les seves funcions aquests professionals estiguin obligats a acreditar davant l'administració la seva obligatorietat de col·legiació (o la seva exempció, si n'és el cas). I molt menys, que aquesta acreditació suposi l'exigència per part de l'administració d'un certificat col·legial.

Cal recordar en aquest sentit que, d'acord amb la llei 2/1974, de 13 de febrer, de Col·legis Professionals, no resulta exigible un certificat del Col·legi Oficial mitjançant el qual s'acrediti la identitat i l'habilitació del professional autor del treball no sotmès a visat col·legial obligatori, com és cas que ens ocupa. L'exigència de visat col·legial únicament és predicable en els casos previstos al reial decret 1000/2010, de 5 d'agost, sobre visat col·legial obligatori (BOE núm. 190, de 06/08/2010), supòsits en què no es troben els treballs propis de la professió d'arqueòleg.

A manca de previsió legal expressa que així ho determini, i en aplicació de l'article 28.3 de la llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, les administracions no poden requerir dels interessats documents no exigits per la normativa reguladora aplicable.

Per tant, a la vista de les anteriors consideracions, hem de concloure que el Consell de Mallorca a l'hora d'informar i, si n'és el cas, autoritzar projectes d'intervenció arqueològica, sistemàtiques, d'urgència, i/o subsidiàries d'obres, no pot exigir al professional arqueòleg la presentació de certificació d'estar col·legiat o certificació d'exempció. I el professional arqueòleg no ve obligat a sol·licitar del Col·legi Oficial l'expedició de dits certificats per acreditar-se davant l'administració pública en relació a les seves activitats professionals.

V.- Ara bé, això no vol dir que en l'exercici de les seves competències el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de les Illes Balears pugui reclamar de l'administració certa col·laboració en el compliment de l'exigència de col·legiació, si n'és el cas, precisament per complir una de les seves principals finalitats, com és la de vetllar pels interessos públics, concretats en aquest cas en la defensa del patrimoni històric en general i arqueològic en particular. Així s'ha manifestat el Tribunal Suprem en recurs de cassació 3845/2005 mitjançant sentència de la Sala Tercera de lo Contenciós Administratiu de 25/01/2007, del qual transcrivim part del seu fonament de dret tercer:

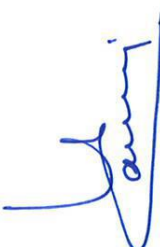
(...) A partir de estos presupuestos, la Corporación demandante no sólo puede ejercer sus facultades directas de ejecución forzosa sino, además, utilizar otros medios indirectos para lograr el cumplimiento de sus resoluciones, también en materia de colegiación. Sólo a título de ejemplo, mientras la exigencia de colegiación subsista como norma de obligado cumplimiento, el Colegio puede dirigirse a la Administración con atribuciones en el sector de la aviación comercial para que haga cumplir, en el ámbito de sus competencias, las disposiciones normativas correspondientes respecto de los pilotos que carezcan de los requisitos por ellas establecidos para el ejercicio de su profesión...

Una de les finalitats de la col·legiació és la procurar que el professional que intervé estigui plenament habilitat per fer-ho, i ho pugui fer en les degudes garanties. I si bé no és exigible la presentació de certificació col·legial, si hi ha fórmules alternatives, i compatibles amb les exigències de les Directives Europees, ja esmentades, per tal que l'administració pugui comprovar que l'autor del projecte que s'ha d'examinar està redactat per tècnic competent. En aquest sentit, es pot acudir a les recomanacions que fa el Comitè per a la millora de la Regulació (òrgan creat per llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici), en el sí del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat, en concret a la recomanació 5 de les recomanacions aprovades el 29/09/2011, que estableix que:

“Las Administraciones disponen de distintos mecanismos para comprobar si el firmante del trabajo profesional es un “técnico competente”. Debe apostarse por el uso de aquellos más proporcionados, que minimicen las cargas sobre los ciudadanos

y fomenten la colaboración entre las Administraciones. De los instrumentos disponibles puede mencionarse en orden de proporcionalidad decreciente:

1. Acceso directo y telemático de las AAPP a la información. Para ello las AAPP podrán hacer uso de varios instrumentos: consulta de los registros electrónicos disponibles en las webs de los Colegios profesionales, petición de la información al Colegio o el uso del sistema IMI, según corresponda en cada caso.
2. Declaraciones responsables.
3. Aportación de documentación acreditativa por el profesional cuando los anteriores no fueran posibles.
4. Certificado del Colegio Profesional, cuyo uso debe evitarse por resultar desproporcionado al generar cargas y costes innecesarios al profesional y no ser siempre aplicable.”

I la recomanació 6 d'aquestes mateixes recomanacions estableix que “Dado que el acceso a los registros electrónicos de los Colegios Profesionales está entre los mecanismos más proporcionados a estos efectos, conviene impulsar su efectiva puesta en marcha por parte de todos los Colegios Profesionales, para lo que resulta fundamental que tanto la Administración General del Estado como las Comunidades Autónomas se aseguren del cumplimiento de esta obligación por las organizaciones colegiales de sus respectivos ámbitos de competencia.”

Per això, i en compliment de l'article 10 de la llei 2/1974, de 13 de febrer, de Col·legis Professionals, el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de les Illes Balears ha de disposar d'un registre de col·legiats accessible per via telemàtica, en el qual hi ha de figurar necessàriament el nom i llinatges dels professionals col·legiats, número de col·legiació, títols oficials dels que estiguin en possessió, domicili professional i situació d'habilitació professional.

Com a **conclusió** de tot l'exposat fins ara, **ni l'administració ni el Col·legi Oficial poden exigir la presentació de certificació col·legial**, però l'administració sí que pot col·laborar amb el Col·legi Oficial en el compliment de la normativa sobre col·legiació obligatòria, i per tant, pot acudir, via telemàtica, al registre oficial de col·legiats dels professionals de l'arqueologia, i si detecta que qualque professional que presenta projecte no està col·legiat, ho pot posar en coneixement del Col·legi Oficial per tal que pugui exigir dita col·legiació.

Consell de
Mallorca

■ Departament de
Cultura, Patrimoni i Esports

No hem d'oblidar, tampoc, que la secció d'arqueologia del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de les Illes Balears està representat en el sí de la Ponència Tècnica de Patrimoni Històric, amb la qual cosa, si detecta projectes signats per arqueòlegs no col·legiats ho pot posar en coneixement del Col·legi per tal que utilitzi els mecanismes adients per exigir dita col·legiació.

Aquesta és l'opinió del qui subscriu, sotmesa no obstant a millor criteri.

Palma, 2 de desembre de 2016

El Cap de Servei Jurídic de Patrimoni Històric

Miguel Barceló Llompart